



KÂİNATTA HER ŞEY İNSAN İÇİN

Yüce Yaratıcı, her şeyi en güzel biçimde insan için yaratmış ve onun emrine vermiştir. Kâinatta her şey insan içindir, insan da Rabbi içindir. İnsanın yaratılış gayesi Rabbin tanımak ve O'na ibadet/kulluk etmektir. Bu gayeyi gerçekleştirmek için de insanın, kendisi için yaratılan bütün her şeyi, bir emanet ve imtihan vesilesi görmek ve onların hepsini Yüce Yaratıcının emir ve ölçüleri doğrultusunda kullanmaktır.

İnsanın dünya ve âhiret hayatını düzenlemek ve onu iki dünyada mutlu kılmak için gönderilen din, insanı koruyan ilkeler manzûmesidir. Din, insanı hem dünyada korur, hem âhirette. Dünyada sağlığını bozulmaktan korur. Onun hem beden sağlığını ve hem de ruh sağlığını korumak için tedbirler koyar. Dinin koyduğu bütün ölçüler insanın ruh ve beden sağlığını temin içindir. Dinin emrettiği her şey insanın hayrına ve yararınadır; onun yasakladığı her şey de onun aleyhine ve zararınadır. Sonuçta insan, bu ölçüler sayesinde dünyada stres ve buhranlardan korunur.

Din, âhirette de insanı azap ve gazaptan korur. Dinin temel gayesi, insanın bu dünyada

Yüce Yaratıcının ölçüleri doğrultusunda huzur içerisinde yaşayarak öteki âlemde ebedî huzuru kazanmasıdır.

Bütün varlıklar insana emanet edilmiş onun hizmetine sunulmuştur. Cansız varlıklar insanın emrine verilmiştir. Bitki ve hayvanlar onun emrine amade kılınmıştır. Cinler ve melek-

tı olmaz. Şöyle ki, melekler insanlık için güzellik örnekleridir. İnsan, günahsız, sürekli ibadetler içinde olan melekler gibi olmalı, onları kendine örnek almalıdır.

Melekler insanlığın hizmetinde çok önemli işler görmüşler ve hâlâ da görmektedirler. Sözgelimi meleklerin şâhı

“Ey insan! Melekler, cinler bile senin hizmetine sunulmuşken, senin onları sana sunan Rabbine şükretmen, O'na yaraşır kul olman gerekmez mi? O'na kullukla, gerçek özgürlüğe kavuşanlara müjdeler olsun!”

ler bile insana hizmet ederler. Şöyle ki:

Yüce Allah, ilk insanı yaratmış hemen ardından melekleri ona secde ettirmiştir. Meleklerin Hz. Âdem'e secde etmeleri, ona ve onun şahsında insanlığa saygı içindir. Melekler Yüce Allah'ın emri ile bu secdeyi itirazsız yerine getirerek bir taraftan ilahî emre uymuşlar, diğer taraftan insanın saygınlığını tescil etmişlerdir.

Meleklerin insanın emrine verildiğini söylemek de abar-

Cibrîl vahiy meleğidir. Yüce Allah'tan aldığı vahiyleri insanlık tarihi boyunca peygamberlere getirmiştir. Peygamberler vasıtasıyla insana ulaşan vahiy ise insanın dünya ve âhiret mutluluğu içindir.

Diğer büyük meleklerden *Mikâil*, tabiat olaylarını tanzim eder ki bunlar da öncelikle insan içindir. *İsrâfil*, Sûr'a üfürme görevini yerine getirmekle insanların diriliş olayını, ardından mahşerde toplanış ve hesaba çekiliş olayını başlatmaktadır.

Ölüm Meleği *Azrâil*, insanlara emanet olarak verilen ruhları kabzetmekle yine insanlığa hizmet etmektedir. Zira ölüm, hem onu tadan için, hem başkaları için aslında bir nimettir. Ölüm olmasaydı, dünya yaşanılmaz hale gelir, insan âhiret beklentilerinden mahrum kalırdı. İyi kötü herkesin yaptığı yanına kalır, iyiler ve kötüler yaptıklarının karşılığını alamazlardı.

Dört büyük meleğin dışında da yine insanların hesaplarını tutmakla görevli *Kiramem Kâtibîn/Şerefli yazıcı melekleri*, kabir sınavını gerçekleştirecek olan *Münker-Nekîr/Sorgu melekleri*, insanları pek çok zarardan koruyan *Hafaza/Koruyucu melekleri*, cihâd meydanlarında mü'minlere yardım eden yardım melekleri; insanın gönül ve zihin dünyasına iyilikleri aşlayan *iyilik melekleri* gibi daha pek çok melek vardır. Hepsî insanların hizmetini görürler.

Âhirette cennet ve cehennem bekçisi olan *Rıdvân-Mâlik* isimli melekler, hatta kötülere azap edecek olan cehennem zebanîleri bile insanlığın hizmetini görecektir. Nasıl ki dünyada insanların emniyetlerini sağlayan, onların kötülerini cezalandıran güvenlik güçleri ve hapis hane gardiyanları insanlığa hizmet ediyorlarsa, onlar da sonuçta insanlığa hizmet edeceklerdir.

Pek çok Kur'ân âyeti evrendeki her şeyin insanın hizmetine sunulduğunu hatırlatır bizlere:

“Görmediniz mi Allah, göklerde ve yerde bulunan şeyleri size boyun eğdirdi ve size zâhîr ve bâtın (görülen, görülmeyen; bildiğiniz ve bilmediğiniz) nimetlerini bol bol verdi?”¹

“Görmedin mi Allah, geceyi gündüzün içine sokuyor; gündüzü gecenin içine sokuyor. Güneşi ve ayı, emrine boyun eğdirmiştir. Her biri belli bir süreye kadar akıp gider. Ve Allah yaptıklarınızı haber almaktadır.”²

“O size yeri boyun eğer yaptı. Haydi, onun omuzlarında yürüyün ve Allah'ın rızından yiyeğin. Dönüş O'nadır (size verdiği nimetlere karşı şükredip etmediğinizi sizden soracak, sizi hesaba çekecektir).”³

Düşünen Bir Toplum İçin İbretler Vardır

“Allah'tır ki denizi size boyun eğdirdi, ta ki gemiler buyruğuyla denizin içinde akıp gitsin de, siz bu sayede O'nun lütfundan payınızı arayasınız ve şükredesiniz. Göklerde ve yerde bulunan şeyleri kendisinden bir lütuf olarak size boyun eğdirdi. Elbette bunda, düşünen bir toplum için ibretler vardır.”⁴

“Görmediler mi ellerimizin yaptıklarından kendilerine nice hayvanlar yarattık da kendileri onlara sahip olmaktadır? Onları kendilerine boyun eğdirdik, onlardan bazıları binekleridir ve onlardan bazılarını da yerler. Kendile-

ri için onlarda daha birçok yararlar ve içecekler var. Hâlâ şükretmiyorlar mı?”⁵

“Dâvud'a dağları ve kuşları boyun eğdirdik, onunla beraber tesbîh ediyorlardı. Biz (bunları) yaparız.”⁶

Kâinattaki bütün bu varlıkların insana boyun eğdirilmesi, onun hizmetine sunulması insana verilen değeri gösterir. Evet, onlar insanlığın varlıklarını sürdürebilmeleri için onlara sunulmuş nimetlerdir. İnsanlar onlardan her bakımdan istifade ederler. Onların varlığı insanın yaşadığı çevreyi güzelleştirir, canlandırır ve renklendirir. İnsan, onları gıda olarak kullanır. Onların duruşu, şekli, çalışması insan için en temel ve en güzel örneklerdir. İnsan kendisine sunulan bu nimetleri örnek alarak, onları geliştirerek, daha yeni daha faydalı nimetler, hizmet araçları elde eder.

“Süleyman'a cinlerden insanlardan ve kuşlardan ordularını toplandı, hepsi bir arada düzenli olarak sevk ediliyordu.”⁷

“Süleyman'a da, sabah gi-dişi bir aylık mesafe, akşam dönüşü bir aylık mesafe olan rüzgârı boyun eğdirdik ve onun için katran/petrol kaynağını da akıttık. Rabbinin izniyle cinlerin bir kısmı, onun önünde çalışırdı. Onlardan kim buyruğumuzdan sapsa, ona alevli azabı taddırırđık. Ona dilediği gibi kaleler, heykeller,

“Âhirette cennet ve cehennem bekçisi olan Rıdvân-Mâlik isimli melekler, hatta kötülere azap edecek olan cehennem zebanîleri bile insanlığın hizmetini görecektir.”



havuzlar kadar geniş leğenler, sabit kazanlar yaparlardı. Ey Dâvud ailesi, şükredin! Kullarımdan şükreden azdır.”⁸

Bu âyetlerde Kur'ân bizlere, Hz. Süleyman Peygamberin rüzgârın yanı sıra cinleri de emrinde ve hizmetinde kullandığını hatırlatırken, aslında cinlerin de insanlığa hizmet edebileceklerini söylemek istemektedir. Tabi ki bu konuda Hz. Süleyman Peygamber gibi, tevhid adamı olmak gerekir. Nitekim bir hadislerinde Peygamberimiz, *“Her insanın şeytanı vardır, benim için de vardır, ancak benimki bana boyun eğmiştir.”⁹* buyurmuştur. Elbette cinlerden istifade etmekten kastımız cencilik yapmak değildir. Ancak insan, cinlerin zaman ve mekân mefhumlarını çok daha hızlı aşan varlıklar olduğundan yola çıkarak kısa zamanda uzun mesafeleri kat edebilecek vasıtalar geliştirebilir. Cinlerin dua ve mânevî desteğini alabilir. Onlar-

dan kötülerinin şerrinden korunabilir. Bugün saatte şu kadar hızlı giden kara, deniz ve hava araçları, insansız araçlar geliştirilebiliyorsa bunların hepsi, Yüce Allah'ın insana sunduğu akıl başta olmak üzere diğer örnekler ve nimetler sayesinde gerçekleştirilebilmektedir.

O'na Kullukla Gerçek Özgürlük

Sonuç olarak diyoruz ki: Yüce Yaratıcı insana değer vermiş, onu sevmiş, ona sayısız lütuflarda bulunmuş, evrendeki her şeyi onun emrine sunmuştur. Bu konuda insana düşen, sevildiğini bilmesi ve bu sevgiye layık olmaya çalışmasıdır. Bu ise, insanın yaratılış gayesine uygun hareket etmesi ile mümkün olacaktır. Kendini bilen, niçin yaratıldığının farkında olan insan Rabbinin bilecek, O'na ve bütün varlıklara karşı sorumluluklarını yerine getirecek, sonuçta hem kendi huzur bulup

rahat edecek, hem de çevresine huzur verecektir. İnsanın bu bilinçte olması, kendisi için konulan İlahî yasalara uygun hareket etmesi, hem ruh sağlığını, hem beden sağlığını koruyacak, dünya ve ahrette daha sağlıklı, daha huzurlu bir hayat yaşamasına vesile olacaktır.

Kendini bilenlere, sevildiğini bilenlere, bu sevgiye layık olma gayretinde olanlara ne mutlu!

Ey insan! Melekler, cinler bile senin hizmetine sunulmuşken, senin onları sana sunan Rabbinin şükretmen, O'na yaraşır kul olman gerekmez mi? O'na kullukla, gerçek özgürlüğe kavuşanlara müjdeler olsun!

Dipnot

*Prof. Dr.

- 1 31/Lokmân, 20.
- 2 31/Lokmân, 29, 35/Fâtır, 13, 39/Zümer, 5.
- 3 67/Mülk, 15.
- 4 45/Câsiye, 12-13.
- 5 36/Yâsîn, 71-73.
- 6 21/Enbiyâ, 79.
- 7 27/Neml 17.
- 8 34/Sebe', 12-13.
- 9 Tirmizî, Rada 17; Müsned, III. 309